

Plače	Ekonomsko ogledalo	UMAR
	številka 10/2003	str. 9

Rast bruto plače na zaposlenega, v indeksih rasti	Plače v SIT VIII 2003	Nominalno		Realno ¹	
		VIII 03/ VII 03	I-VIII 03/ I-VIII 02	VIII 03/ VII 03	I-VIII 03/ I-VIII 02
Bruto plača na zaposlenega skupaj	251,482	100,2	107,9	100,6	101,9
Zasebni sektor (A do K)	229,581	100,2	108,1	100,6	102,1
A Kmetijstvo	202,721	96,6	106,2	97,0	100,3
B Ribištvo	200,901	97,5	108,7	97,9	102,6
C Rudarstvo	296,712	99,0	110,2	99,4	104,1
D Predelovalne dejavnosti	209,493	100,0	107,7	100,4	101,7
E Oskrba z elektriko, plinom, vodo	292,829	101,8	108,7	102,2	102,6
F Gradbeništvo	205,729	100,2	108,8	100,6	102,8
G Trgovina	219,792	100,2	107,2	100,6	101,3
H Gostinstvo	192,358	103,7	106,4	104,1	100,5
I Promet, skladiščenje in zveze	265,245	100,5	108,6	100,9	102,5
J Finančno posredništvo	358,724	100,0	110,4	100,4	104,3
K Poslovanje z nepremičninami	269,913	99,9	108,2	100,3	102,2
Javne storitve (L do O)	313,531	100,4	106,8	100,8	100,8
L Javna uprava	320,871	100,1	108,1	100,5	102,1
M Izobraževanje	313,529	100,2	107,6	100,6	101,6
N Zdravstvo in socialno varstvo	308,451	100,2	105,0	100,6	99,1
O Dr. javne, skupne, osebne storitve	305,368	101,9	105,1	102,3	99,3

Vir podatkov: SURS in preračuni UMAR za zasebni sektor in javne storitve.
Opomba: ¹deflacionirano s cenami življenjskih potrebščin.

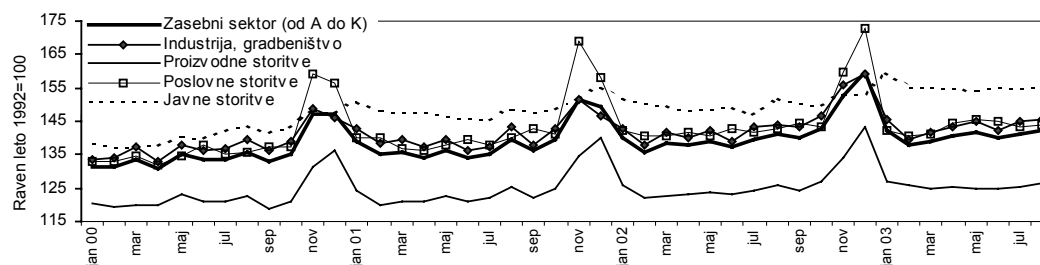
Bruto plača na zaposlenega je v avgustu nominalno porasla za 0.2%, realno pa za 0.6%, zaradi 0.4-odstotnega padca cen življenjskih potrebščin v tem mesecu.

Prav toliko kot skupna, se je povečala tudi nominalna bruto plača na zaposlenega v **zasebnem sektorju (A do K)**. Na osnovi Dogovora o politiki plač za obdobje 2002 do 2004 se je izhodiščna plača uskladila za 2.5%. V usklajevalnem mehanizmu je bila vgrajena "varnostna zaklopka", ki je predvidevala, da se mora v primeru, če cene življenjskih potrebščin brez alkoholnih pijač in tobaka v obdobju januar–junij 2003 presegajo 2.8-odstotno rast, pri avgustovski uskladitvi upoštevati še nastala razlika v rasti teh cen nad 2.6%. Dejanska rast tako izračunanih cen je bila za to obdobje 3.3-odstotna, zaradi česar se je uskladitveni odstotek povečal še za 0.7 odstotne točke in tako znašal 3.2%. Poleg tega je bila na osnovi omenjenega dogovora izvedena še dodatna uskladitev minimalne plače za realno rast bruto domačega proizvoda v preteklem letu (za 3.2%), kar je skupno pomenilo 6.5-odstotno uskladitev minimalne plače. Prvo oceno realne rasti BDP v letu 2002, ki je temeljila na četrtletnih računih, je SURS objavil 31. marca 2003, kasnejše letne ocene BDP, ki je bila nekoliko nižja (2.9%), pa v dodatni uskladitvi ni bilo mogoče upoštevati, saj je SURS ta podatek objavil 24. septembra. Vsekakor pa je učinek upada plač zaradi manjšega števila delovnih dni v avgustu skoraj popolnoma nevtraliziral učinek rasti plač zaradi uskladitve izhodiščne in minimalne plače. To je še posebej očitno pri avgustovski bruto plači v skupini dejavnosti **industrija in gradbeništvo (C, D, E, F)**, ki je nominalno ostala na ravni julijske. Najbolj je porasla bruto plača v dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo. Sicer pa so med vsemi skupinami dejavnosti zasebnega sektorja najbolj (nominalno za 0.6%) porasle plače v skupini dejavnosti **proizvodnih storitev (G, H, I)**, predvsem zaradi rasti plač v gostinstvu. Visok porast v tej dejavnosti je le delno sezonskega značaja, pretežno pa posledica usklajevanja izhodiščnih in predvsem minimalnih plač. Četrtnina zaposlenih v gostinstvu prejema plačo, ki je približno na ravni minimalne. V dejavnostih **poslovnih storitev (J, K)** je bruto plača v avgustu nominalno stagnirala.

V **javnih storitvah (L do O)** je bruto plača v avgustu nominalno porasla za 0.4%. V vseh dejavnostih razen v drugih javnih, skupnih in osebnih storitvah (O) so plače stagnirale, saj so se socialni partnerji dogovorili, da se avgustovska uskladitev zamenja za premijo kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (gl. EO 7/03:12). V dejavnosti drugih javnih, skupnih in osebnih storitev, kjer je le dobra tretjina zaposlenih v javnem sektorju, je dinamika plač drugačna.

V **osmih mesecih letošnjega leta glede na isto obdobje** lani je realna bruto plača porasla za 1.9%. V **zasebnem sektorju (A do K)** je bila dosežena 2.1-odstotna realna rast bruto plače na zaposlenega, ob predvidenem obsegu izplačil 13. plače pa naj bi v celem letu dosegla 2.2-odstotno rast. V **javnih storitvah (L do O)** je realna bruto plača na zaposlenega dosegla 0.8-odstotno rast. Do konca leta je še en termin rednega napredovanja zaposlenih v javnem sektorju in z upoštevanjem tega, bi v celem letu realna bruto plača v javnem sektorju ohranila 0.8 odstotno rast.

Graf: Mesečne realne bruto plače na zaposlenega

Vir podatkov: SURS, preračuni UMAR. Opomba: indeks realnih bruto plač na zaposlenega (1992=100), deflacionirano z indeksom cen življenjskih potrebščin (december 1998=100).